

ข้อตกลงเขตการค้าเสรี

ผลประโยชน์ทับซ้อนของกลุ่มทุนในรัฐบาล

FTA Watch

“จากการวิเคราะห์พบว่า ผู้ที่จะได้รับประโยชน์สูงสุดจากการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีคือ กลุ่มธุรกิจพาณิชย์ การเกษตร ธุรกิจโทรคมนาคม ธุรกิจชิ้นส่วนยานยนต์ และอื่นๆที่ใกล้ชิดกับรัฐบาล ในขณะที่เราต้องยอมให้ เกษตรกรนับล้านต้องสูญเสียอาชีพ คนไทยต้องซื้อยาและจ่ายค่าบริการสาธารณสุขในราคาแพง ต้องจ่ายยอมให้ ต่างชาติเข้ามายึดครองรัฐวิสาหกิจเกี่ยวกับกิจการสาธารณประโยชน์ทุกๆ ด้าน ประเทศจะหมดหนทางปกป้อง สังคมเศรษฐกิจไทยจากการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นตามมา คนไทยจะหมดโอกาสดำเนินวิถีชีวิตตามแนวคิด ฟังพาดตนเอง”

แถลงการณ์ของนักวิชาการจากสถาบันต่าง ๆ ทั่วประเทศ 83 คน

28 มีนาคม 2547

การเจรจาเอฟทีเอกับประเทศต่าง ๆ

ขณะนี้รัฐบาลไทยได้ลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรีแล้วกับหลายประเทศ เช่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอยู่ระหว่างการเจรจากับอีกหลายประเทศเช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลี บราซิล สหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศ “บิมสเทค” (BIMSTEC) ซึ่งประกอบไปด้วย บังคลาเทศ อินเดีย พม่า ไทย และ ศรีลังกา ท่ามกลางเสียง วิพากษ์วิจารณ์ว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปโดยไม่โปร่งใส มีผลประโยชน์ทับซ้อน และขาดการมีส่วนร่วม ของประชาชน

ภาพแสดงพื้นที่ให้บริการของดาวเทียมไอพีสตาร์ ของบริษัทชินแซทเทลไลท์

ตารางแสดงสถานะของการเจรจาจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับต่างประเทศ

ประเทศ	สถานะของการจัดทำเอฟทีเอ (ปีเริ่มต้นเจรจาปีที่เจรจาแล้วเสร็จ)					
	2545	2546	2547	2548	2549	2550
ออสเตรเลีย		มีผลบังคับใช้แล้ว				
นิวซีแลนด์			มีผลบังคับใช้แล้ว			
จีน	มีผลแล้วกับจีนและฮ่องกง					
อินเดีย						
เกาหลี						
ญี่ปุ่น						
สหรัฐอเมริกา						
บราซิล						
บิมสเทค						

พื้นที่สีเข้ม หมายถึงเอฟทีเอที่ได้เจรจาแล้วเสร็จ พื้นที่ระบายด้วยเส้นทแยงหมายถึงยังอยู่ระหว่าง
เจรจา

ที่มา : ดัดแปลงจากข้อมูลเว็บไซต์ของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

กลุ่มทุนในรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

คณะรัฐบาลภายใต้การนำของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ไม่ใช้รัฐบาลชุดแรกที่มีกลุ่มทุนขนาดใหญ่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย แต่รัฐบาลชุดนี้มีความชัดเจนที่เป็นการรวมตัวกันของกลุ่มทุนหลายกลุ่มที่จัดตั้งพรรคการเมืองเพื่อเข้ามาแสดงบทบาททางการเมืองเอง แทนที่จะมีฐานะเป็นผู้สนับสนุนอยู่ข้างหลังเหมือนดังเช่นในรัฐบาลหลายคณะที่ผ่านมาในอดีตของไทย กลุ่มทุนหลักดังกล่าวประกอบไปด้วย

กลุ่มชินวัตร เป็นธุรกิจครอบครัวของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ประกอบด้วย 5 บริษัทหลักคือ ชิน คอร์ปอเรชั่น บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์เซอร์วิส หรือ เอไอเอส บริษัท ชินเซทเทลไลท์ บริษัท ไอทีวี และบริษัท เอสซี แอสเสท ทำธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์ มูลค่าหุ้นของ 5 บริษัทนี้สูงถึงกว่า 2 แสนล้านบาท กลุ่มบริษัทชินเป็นเจ้าของดาวเทียมไทยคม 4 ดวง ซึ่งถือว่าเป็นกิจการดาวเทียมพาณิชย์รายใหญ่อันดับ 2 ของเอเชีย โดยดาวเทียมดวงล่าสุด "ไอพีสตาร์" นั้นมีเป้าหมายการให้บริการดาวเทียมที่รองรับบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (บรอดแบนด์) อันดับ 1 ของโลก พื้นที่การให้บริการดาวเทียมของชินครอบคลุมทั่วทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ รวมถึงยุโรปบางส่วน

กลุ่มจิ้งจอก คือ กลุ่มธุรกิจของนายสุริยะ จิ้งจอกเรืองกิจ เลขาธิการพรรคไทยรักไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งมีธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตอะไหล่ รถยนต์และมอเตอร์ไซค์ รวมทั้งธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ เมื่อรวมกับธุรกิจของตระกูล จุฬางกูร ซึ่งเป็นเครือญาติ ครอบครัวเดียวกันแต่ใช้คนละนามสกุล กลุ่มนี้มีบริษัทอยู่ในเครือนี้ร้อยบริษัท ธุรกิจหลักคือ กลุ่มไทยซัมมิต ที่ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ขายให้กับค่ายรถโตโยต้า

กลุ่มมหากิจศิริ คือ กลุ่มของนายประยูทธ มหากิจศิริ รองหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ธุรกิจสำคัญเช่น คออลดี คอฟฟี่ โปรดักส์ จำกัด ผลิตเนสกาแฟ และผลิตภัณฑ์นม บริษัทไทยฟิล์ม อินดัสตรี ผลิตแผ่นฟิล์มอุตสาหกรรมสำหรับห่ออาหาร บริษัทไทยน็อกส์ สตีล ผลิตเหล็กแผ่นไร้สนิมรีดเย็น บริษัทไทยคอปเปอร์ อินดัสตรี ผลิตทองแดงบริสุทธิ์ เป็นต้น

กลุ่มเจริญโภคภัณฑ์ เป็นกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตรที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทยและเอเชียอาคเนย์ เป็นเจ้าของธุรกิจเมล็ดพันธุ์ผัก พืชไร่ อาหารสัตว์ การเลี้ยงสัตว์ในเกือบทุกสาขา การส่งออกผลิตภัณฑ์การเกษตร และยังเป็นเจ้าของกิจการเฟรนไชส์ร้านเซเว่น อีเลฟเว่น ตลอดจนกิจการธุรกิจสื่อสาร เช่น กิจการโทรทัศน์ เคเบิลทีวี และโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น กลุ่มเจริญโภคภัณฑ์มีความแนบแน่นกับรัฐบาลชุดนี้มาก ดังจะเห็นได้จากนายวัฒนา เมืองสุข และนายวีระชัย วีระเมธีกุล หลานเขยและบุตรเขยของนายธนิธร์ เจียรนวนนท์ ได้รับตำแหน่งสำคัญทุกครั้งเมื่อมีการปรับคณะรัฐมนตรี

กลุ่มเจริญโภคภัณฑ์ยังได้ลงทุนร่วมกับบริษัทชั้นนำในต่างประเทศเป็นจำนวนมากด้วย ดังปรากฏรายละเอียดในตาราง

ธุรกิจ	บริษัท	ประเทศ	กิจการ
เกษตร	อาร์เบอร์เอเคอร์	สหรัฐฯ	สัตว์ปีก
	เอเวียน	สหรัฐฯ	สัตว์ปีก
	คอนติเนนตัลเกรน	สหรัฐฯ	อาหารสัตว์ในจีน
	เมจิ	ญี่ปุ่น	ผลิตภัณฑ์นม
เมล็ดพันธุ์	ดีคาลป์	สหรัฐฯ	เมล็ดพันธุ์ข้าวโพด
สัตว์น้ำ	อินโด-อควอดิคส์	อินเดีย	เลี้ยงกุ้ง
การตลาด	เซาท์แลนด์คอร์ป	ญี่ปุ่น	เซเว่นอีเลฟเว่น
	เทสโก	สหราชอาณาจักร	ค้าปลีก
	เกอร์เบอร์	สหรัฐฯ	อาหารเด็ก
โทรคมนาคม	เบลล์แอตเลนติก/ออเรนจ์/ซีเมนส์/เอ็นอีซี	สหรัฐฯ/ สหราชอาณาจักร/ เยอรมนี/ญี่ปุ่น	โทรศัพท์มือถือ/ โทรคมนาคม
ปิโตรเคมี	Solvac/Corovin GmbH	เนเธอร์แลนด์/เยอรมนี	ปิโตรเคมี
ประกันภัย	อาไลแอนซ์ เอจี	เยอรมนี	ประกันภัย

ที่มา : เว็บไซต์ของบริษัท

กลุ่มธุรกิจอื่นๆ เช่น กลุ่มทุนที่เป็นเจ้าของโรงพยาบาลเอกชนรายใหญ่ “วิชัย ทองแดง” ซึ่งเป็นของนายความที่รับว่าความคดีซุกหุ้นของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตรเมื่อครั้งที่เข้ามารับตำแหน่งใหม่ๆ กลุ่มนี้มีโรงพยาบาลเอกชน 8 แห่งได้แก่ โรงพยาบาลพญาไท 1-2-3 โรงพยาบาลศรีราชานคร โรงพยาบาลเปาโลเมโมเรียล โรงพยาบาลสยาม โรงพยาบาล วชิรปราการ และ โรงพยาบาลอุตรปัญญาเวช

ผลประโยชน์ที่กลุ่มทุนได้รับจากการเจรจาเอฟทีเอกับต่างประเทศ

การเจรจาเอฟทีเอ	กลุ่มทุนที่ได้ประโยชน์	กลุ่มที่ได้รับผลกระทบ
<p><u>ไทย-ออสเตรเลีย</u></p> <p>-ไทยลดภาษีเนื้อและผลิตภัณฑ์นม</p> <p>-ไทยลดภาษีแร่</p> <p>-ออสเตรเลียเปิดรับการลงทุน โทรคมนาคม</p> <p>-ออสเตรเลียลดภาษีชิ้นส่วนยานยนต์</p>	<p>-กลุ่มผลิตชิ้นส่วนยานยนต์บริษัทที่ผลิต รถยนต์ขนาดเล็ก</p> <p>-ธุรกิจที่นำเข้าสินแร่เช่นทองคำและ ทองแดง</p> <p>-บริษัทที่นำเข้านมและผลิตภัณฑ์</p> <p>-ธุรกิจดาวเทียมและบริษัทโทรคมนาคม อื่นๆ</p> <p>- สิ่งทอ</p>	<p>- เกษตรกรเลี้ยงโค นม</p> <p>- เกษตรกรเลี้ยงโค เนื้อ</p>
<p><u>ไทย – นิวซีแลนด์</u></p> <p>-ไทยลดภาษีเนื้อและผลิตภัณฑ์นม</p> <p>-นิวซีแลนด์เปิดรับการลงทุน โทรคมนาคม</p> <p>-นิวซีแลนด์ลดภาษีชิ้นส่วนยานยนต์</p>	<p>-กลุ่มผลิตชิ้นส่วนยานยนต์บริษัทที่ผลิต รถยนต์ขนาดเล็ก</p> <p>-บริษัทที่นำเข้านมและผลิตภัณฑ์</p> <p>-ธุรกิจดาวเทียมและบริษัทโทรคมนาคม อื่นๆ</p> <p>- สิ่งทอ</p> <p>-ธุรกิจอาหารและบริการบางสาขา</p>	<p>- เกษตรกรเลี้ยงโค นม</p> <p>- เกษตรกรเลี้ยงโค เนื้อ</p>
<p><u>ไทย – จีน</u></p> <p>-ลดภาษีผักและผลไม้เหลือ 0%</p>	<p>-บริษัทเจริญโภคภัณฑ์ซึ่งเชี่ยวชาญตลาด จีน</p>	<p>-เกษตรกรปลูกหอม กระเทียม</p> <p>-เกษตรกรที่ปลูกผัก</p>

		และผลไม้เมืองหนาว
<p><u>ไทย-ญี่ปุ่น</u></p> <p>-เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยญี่ปุ่นเข้ามารักษาในประเทศโดยเบิกเงินกองทุนบำนาญจากรัฐบาลได้</p>	<p>-กลุ่มธุรกิจโรงพยาบาลเอกชน</p>	<p>-ประชาชนไทยที่ต้องรอรับบริการสาธารณสุข</p>
<p><u>ไทย-สหรัฐ</u></p> <p>-ลดภาษีข้าวโพดถั่วเหลือง</p> <p>-ยอมรับระบบกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของสหรัฐ</p> <p>-เปิดเสรีการลงทุนและบริการ</p>	<p>-บริษัทเจริญโภคภัณฑ์ อุตสาหกรรมการส่งออกไก่ กุ้งและธุรกิจอาหารสัตว์</p> <p>- สิ่งทอ</p> <p>- ชิ้นส่วนยานยนต์</p> <p>-กลุ่มทุนขนาดใหญ่ที่ร่วมทุนกับต่างประเทศ</p>	<p>-เกษตรกรที่ปลูกข้าวโพด</p> <p>-เกษตรกรที่ปลูกถั่วเหลือง</p> <p>-เกษตรกรทั่วไปที่ต้องใช้เมล็ดพันธุ์ต่างประเทศ</p> <p>-ผู้ป่วยชื้อยาแพง</p> <p>-ธุรกิจขนาดเล็กอื่นๆที่ต้องแข่งขันกับบริษัทสหรัฐ</p> <p>- กลุ่มทุนธนาคาร</p>

ข้อเสนอ

1. ข้อตกลงเขตการค้าเสรีต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบของรัฐสภา
2. ต้องมีการทำประชาคมติเนื่องจากเป็นข้อตกลงซึ่งมีผลกระทบต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก
3. ประชาชนที่ได้รับผลกระทบต้องมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการตัดสินใจ
4. รัฐสภาต้องออกกฎหมายเพื่อควบคุมการเจรจาการค้าและการจัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศ เพื่อให้รัฐสภา และประชาชนได้มีส่วนในกระบวนการดำเนินการเจรจาในข้อตกลงดังกล่าว